रजिस्ट्री सं. : डी-221

Price : Rs. 4-00
REGISTERED NO. D-221
ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੰ: ਡੀ-221

भारत का राजपत्र
The Gazette of India
ਭਾਰਤ ਦਾ ਗੱਜ਼ਟ

असाधारण
EXTRAORDINARY
ਅਸਾਧਾਰਣ
भाग XIV-अनुभाग-1
PART-XIV-SECTION-1
ਭਾਗ-XIV-ਅਨੁਭਾਗ-1
प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY
ਸੱਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ

सं० 5]	नई दिल्ली,	मंगलवार, 24 अगस्त,	1993	/ 2 भाद्र,	1915	(शक)	[खण्ड-VII]
No. 5]	NEW DELHI,	TUESDAY, AUGUST 24,	1993	/ BHADRA 2,	1915	(SAKA)	[Vol-VII]
ਨੰ: 5]	ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ,	ਮੰਗਲਵਾਰ, 24 ਅਗਸਤ,	1993	/ 2 ਭਾਦੋਂ,	1915	(ਸ਼ਕ)	[ਜਿਲਦ-VII]

विधि और न्याय मन्त्रालय
(विधायी विभाग)

नई दिल्ली, मंगलवार, 24 अगस्त, 1993/2 भाद्र, 1915 (शक)

(1) नैशनल एयरपोर्टस अथारिटी एक्ट, 1985 (2) ड्रगज (कन्ट्रोल) एक्ट, 1950 (3) एशियन डिवैलपमैंट बैंक, एक्ट, 1966 और (4) कंजूमर प्रोटकशन एक्ट, 1986 के पंजाबी अनुवाद राष्ट्रपति के प्राधिकार से प्रकाशित किये जाते है और प्राधिकृत पाठ (केन्द्रीय विधि) अधिनियम, 1973 (1973 का 50) की धारा 2 के खण्ड (क) के अधीन ये पंजाबी में उनके प्राधिकृत पाठ समझे जायेंगे ।

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE
(LEGISLATIVE DEPARTMENT)
NEW DELHI, TUESDAY, AUGUST 24, 1993/BHADRA 2, 1915 (SAKA)

The translations in Punjabi of (1) The National Airports Authority Act, 1985 (2) The Drugs (Control) Act, 1950 (3) The Asian Development Bank Act, 1966 and (4) The Consumer Protection Act, 1986 are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be the authoritative text thereof in Punjabi under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤ੍ਰਾਲਾ
(ਵਿਧਾਨ ਵਿਭਾਗ)

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਮੰਗਲਵਾਰ, 24 ਅਗਸਤ, 1993/2 ਭਾਦੋਂ, 1915 (ਸ਼ਕ)

(1) ਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟਸ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1985 (2) ਡ੍ਰਗਜ਼ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1950 (3) ਏਸ਼ੀਅਨ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਐਕਟ, 1966 ਅਤੇ (4) ਕੰਜ਼ੂਮਰ ਪਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1986 ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਤਾਯੁਕਤ ਪਾਠ (ਕੇਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ) ਐਕਟ, 1973 (1973 ਦਾ 50) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਖੰਡ (ੳ) ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਯੁਕਤ ਪਾਠ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ ।

ਭੇਜਖ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1950

(1950 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ: 26)

[10 ਫਰਵਰੀ, 1993 ਤੱਕ ਸੋਧੇ ਅਨੁਸਾਰ]

[7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1950]

ਭੇਖਜਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ।

ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਐਕਟ ਬਣੇ :—

ਸੰਖੇਪ ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ।

1. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਭੇਖਜ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1950 ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜ-ਖੇਤਰਾਂ ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਫ਼ੁਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਗ ਏ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਵਿਸ਼ਟ ਸਨ।

ਅਰਥ-ਨਿਰਣਾ।

2. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੋਰਵੇਂ ਨ ਲੱਡੇ,—

(ੳ) "ਡੀਲਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਹੀਂ, ਕੋਈ ਭੇਖਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਥੋਕ ਜਾਂ ਪਰਚੂਨ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ;

1940ਦਾ 23

(ਅ) "ਭੇਖਜ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭੇਖਜ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਵਿੱਚ ਯਥਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੋਈ ਭੇਖਜ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ;

(ਏ) "ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼" ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਭੇਖਜ ਦੀ ਵਿੱਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਹਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਰਕੇ, ਭੇਖਜ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਸਣ ਵਾਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਦਰਸ਼ਤ ਕਰਕੇ, ਕੋਈ ਕੋਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂ ਹੋਰਵੇਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ;

(ਸ) "ਉਤਪਾਦਕ" ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(1 ੳ) 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ 1 ਨਵੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਫ਼ੁਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਮੇਰ ਜਾਂ ਭੂਪਾਲ ਅਤੇ ਵਿੰਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕੁਰਗ ਜਾਂ ਕੱਛ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਇਹ ਅਰਥ ਕਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ, ਜਿਹੀ ਕਿ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਜਾਂ ਮੱਧਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਮੈਸੂਰ ਜਾਂ ਬੰਬਈ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਵਾਲਾ ਹੈ।

(2) ਕੋਈ ਭੇਖਜ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ—

(i) ਜਦ ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਮਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦ ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਮਿਤ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ;

(ii) ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਰਹਿਨ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ।

ਉਹ ਭੇਖਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

3. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਭੇਖਜ ਦਾ ਅਜਿਹੇ ਭੇਖਜ ਹੋਣਾ ਐਲਾਨ ਸਕੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਅਧਿਕਤਮ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਕਦਾਰਾਂ ਜੋ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣਗੀਆਂ, ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨਾ ।

4. (1) ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਭੇਖਜ ਦੇ ਬਾਰੇ—

(ੳ) ਉਹ ਅਧਿਕਤਮ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਦਰ ਨਿਯਤ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ;

(ਅ) ਉਹ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਕਦਾਰ ਨਿਯਤ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ;

(ਏ) ਉਹ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਕਦਾਰ ਨਿਯਤ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ;

(2) ਕਿਸੇ ਭੇਖਜ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨਿਯਤ ਕੀਮਤਾਂ ਜਾਂ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿਕਦਾਰਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲੋਕੈਲਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਡੀਲਰਾਂ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਣਗੀਆਂ ।

ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਤਮ ਹਦ ਨਿਯਤ ਹੈ ਉਥੇ ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ।

5. ਕੋਈ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ—

(ੳ) ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਖੰਡ (ੳ) ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਤਮ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਦਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਦਰ ਤੇ ਭੇਖਜ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਵੇਚੇਗਾ, ਨ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਰਾਰ ਕਰੇਗਾ, ਨ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨ ਹੋਰਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰੇਗਾ ;

(ਅ) ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਕਦਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਭੇਖਜ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਖੇਗਾ; ਜਾਂ

(ਏ) ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਖੰਡ (ਏ) ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਕਦਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਖਜ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੇਚੇਗਾ, ਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਰਾਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰੇਗਾ ।

ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਮਿਕਦਾਰ ਬਾਬਤ ਆਮ ਸੀਮਾਂ ।

6. (1) ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਭੇਖਜ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀ ਰਖੇਗਾ ਜਿੰਨੀ ਮਿਕਦਾਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ ।

(2) ਇਹ ਧਾਰਾ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭੇਖਜਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਉਲਿਖਤ ਕਰੇ :

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਭੇਖਜ ਬਾਰੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਵੱਧ ਸਟਾਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕਰਤੱਵ ।

7. ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਖਜ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਤਤਕਾਲ ਉਸ ਤੱਥ ਦੀ ਰਿਪੋਟ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਇਸ ਨਮਿਤ ਸ਼ਕਤੀ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਰ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਵੱਧ ਮਿਕਦਾਰ ਦੇ ਸਟੋਰਕਰਣ, ਵੰਡ ਜਾਂ ਨਿਬੇੜੇ ਬਾਬਤ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ।

ਵਿਕਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ।

8. ਕੋਈ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਰੋਪੀਆਂ ਮਿਕਦਾਰ ਬਾਬਤ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਭੇਖਜ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਵੇਚਣ ਤੋਂ, ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਬਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਖ਼ਤਿਆਰਤ ਨ ਹੋਵੇ ।

ਵਿਆਖਿਆ.—ਬਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਭੇਖਜ ਲਈ ਉਚੇਰੀ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਆਸ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਕੁਝ ਕੁ ਵਿਕਰੀਆਂ ਦਾ ਕੈਸ਼ ਮੀਮੋ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ।

9. (1) ਹਰਿਕ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸੇ ਭੇਖਜ ਦੀ ਨਕਦ ਵਿਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਜੇ ਖਰੀਦ ਦੀ ਰਕਮ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਵਧ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਸੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜੇ ਖ਼ਰੀਦ ਦੀ ਰਕਮ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਤਾਂ ਜਦ ਖ਼ਰੀਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਖ਼ਰੀਦਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਕੈਸ਼ ਮੀਮੋ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਰਜ ਹੋਣਗੇ ।

(2) ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੈਸ਼ ਮੀਮੋ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੇਰਵੇ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ।

(3) ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਉਲਿਖਤ ਖੇਤਰਾਂ, ਡੀਲਰਾਂ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੇ ਵਰਗਾਂ, ਜਾ ਭੇਖਜਾਂ ਦੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਮਲ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ ਸਕੇਗਾ ।

ਕੀਮਤਾਂ ਅੰਕਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਕ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪਰਦਰਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ।

10. (1) ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਮ ਕਰਕੇ ਡੀਲਰਾਂ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਦਰਸ਼ਤ ਜਾਂ ਚਿਤਵਤ ਕਿਸੇ ਭੇਖਜ ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤਾਂ ਅੰਕਤ ਕਰੇ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਭੇਖਜਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਭੇਖਜਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਕਦਾਰਾਂ ਇਹਾਤੇ ਤੇ ਪਰਦਰਸ਼ਤ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਬਾਬਤ ਵੀ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ।

(2) ਕੋਈ ਡੀਲਰ ਕਿਸੇ ਭੇਖਜ ਤੇ ਚਿਪਕਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਅੰਕਤ ਕੀਮਤ ਦਸਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਲੇਬਲ ਜਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਨ ਮਿਟਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨ ਬਦਲੇਗਾ ਅਤੇ ਨ ਨਸ਼ਟ ਕਰਵਾਏਗਾ, ਨ ਮਿਟਾਵਾਏਗਾ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਬਦਲਵਾਏਗਾ ।

ਮਿਲੀਜੁਲੀ ਪੇਸਕਸ਼ ਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਾਂਧ ।

11. ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸੇ ਭੇਖਜ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਦਲ ਲਈ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ, ਜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਲੋੜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਕੀਮਤ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਭੇਖਜ ਦੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਲਈ ਉਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਉਹ ਭੇਖਜ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਭੇਖਜ ਦੇ ਨਿਬੇੜੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਨਿਯਮਨ ।

12. ਜੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ—

(ੳ) ਕਿਸੇ ਭੇਖਜ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਵਾਏ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਤ ਹੋਣ :

(ਅ) ਕਿਸੇ ਭੇਖਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਡੀਲਰਾਂ ਦੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਿਕਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਉਲਿਖਤ ਹੋਣ ;

ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਮੁਤੱਲਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣ ।

ਭੰਨ ।

13. (1) ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੱਤਾ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇਗਾ ਉਹ ਕੈਦ ਦੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਉਧ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤਕ ਦੀ ਹੋ ਸਕੇਗੀ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਜਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧ-ਦੋਸ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕੇਗੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੇਖਜਾਂ ਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਾਰਾ ਸਟਾਕ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਭਾਗ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ।

(3) ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਅਰੋਪ ਹੈ ਉਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜਵਾਬਦਿਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਉਸ ਤੇ ਅਰੋਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੇਵਕ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਨਿਯੋਜਨ ਦੇ ਅਨੁਕਰਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਯੋਜਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਲਿਖਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ।

ਨਿਗਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ।

14. ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਸਭਾ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬੰਡੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨਿਗਮਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨ, ਉਥੇ ਹਰਿਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਸਕੱਤਰ, ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਫ਼ਸਰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਯੋਗ ਤਨਦਿਹੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਜ਼ਾਬਤਾ ।

15. (1) ਪੁਲਿਸ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫ਼ਸਰ ਤੋਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਫ਼ਸਰ ਤੋਂ ਜਿਸ ਦਾ ਰੈਂਕ ਪੁਲਿਸ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਤੋਂ ਥਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਮਿਤ ਅਖ਼ਤਿਆਰਤ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਜ਼ਿਲਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਮਨਜੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪਕੜਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ।

16. ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤਵਾਨ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈ ਸਕੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੇਖਜਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ

ਸਟਾਕ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸੰਘਤਾ, 1898 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਪਕੜਨ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਣ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 98 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰੰਟ ਦੀ ਸੱਤਾ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਪਕੜਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

1898 ਦਾ 5

ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ।

17. (1) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕੇਗੀ ।

(2) ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਂਵ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਹੇਠ-ਲਿਖੇ ਸਭ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਸਕਣਗੇ, ਅਰਥਾਤ,—

(ੳ) ਡੀਲਰਾਂ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸਭ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖ਼ਰੀਦ ਸੌਦਿਆਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ;

(ਅ) ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਜੋ ਲੋੜੀ ਜਾਵੇ;

(ਏ) ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਦੀਆਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਲੇਖਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ।

ਨੇਕਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਉ ।

18. ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨੇਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਿਤਵਤ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦਾਵਾ, ਪ੍ਰਾਸਿਕਿਊਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ।

ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਬਚਾਉ ।

19. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਿਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੁਸਮੇਂ ਨਾਫ਼ਜ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੇ ਨ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਅਲਪਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ।

———